

Тоя Монастиръ е бълъ по увъреніето на калугеритѣ *единъ скитъ*, или една пустиня и уединена Обителъ, за такива хора най-сгодна, които сѫ се рѣшили да избѣгнатъ отъ свѣтските суетности и да си преминнатъ животъ-ть въ уединени, даже и мъжко достожни мяста за човѣците, каквите сѫ пещеритѣ по скалистата висока стѣна на Монастиря Св. Тройца, каквато е и дупката, или пещерката на високата скала, въ която е живѣлъ Св. Иванъ Рилски, каквите сѫ много други такива уединени пустинни мястности, въ които сѫ се крѣли и живѣли онѣ велики човѣци, „които сѫ били испълнени съ *Божие вдъхновеніе*“.—Много справедливо се казва: „че колкото и да отбѣгватъ тие велики човѣци свѣтскатѣ суетни славѣ, толкова по много тя слѣди и тича подиря имъ.“—Сѫщото се е случило и съ Св. Ивана Рилски и съ Св. Теодосій Търновски. Не е известно, колко години е живѣлъ Св. Теодосій въ скитската обителъ при Монастиря Св. Тройца.—Близо при пещерката, дѣто е живѣлъ Св. Теодосій, има и други нѣкои дупки и пещерки по скалистата стѣна вжнъ отъ оградата на Монастиря Св. Тройца, на пътя що води къмъ Самоводенъ; нѣ сѫглѣдахми единъ много голѣмъ круглъ дупка, и Игумена на монастиря ми разказа, че тая дупка е входъ-ть на една голѣма пещера. Намъ се видѣ дѣйствително много чудна тая голѣма пещера; нѣ сѫглѣдахми обаче че въ нея може лесно да се влѣзи по една полѣгата пистѣка, що води на нагорѣ по малко издадена една частъ на скалистата стѣна къмъ пещерата; която се намира на една малка височина отъ земната повърхностъ.

Монастиръ-ть Св. Тройца е много старъ, церквата му е нова, сѫщо и стаитѣ му (келийтѣ му), както и по горѣ за тоа спомѣнъхми. Ветата му церквица е била много мѫничка, и нѣкои отъ калугеритѣ, що живѣятъ сега въ него, помнятъ много добре таѣ мѫничкѣ церквици; тѣ ни увѣрихъ че когато тя е била построена, тоя Монастиръ е бълъ една иноческа скитническа обителъ, и е имало при церквицата нѣколко малки келийки.